

НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Г.Ф. Ємцева

Національний університет харчових технологій

Переробна промисловість – один із один з основних секторів вітчизняної економіки. Її функціонування справляє вагомий вплив на економічний потенціал України, рівень продовольчої безпеки держави, на стабільне забезпечення населення незамінними продуктами харчування в межах існуючих норм споживання. Значне місце серед переробних галузей займає молочна галузь, яка також є стратегічно важливою для економіки України. У загальному обсязі харчової промисловості її частка стабільно залишається високою і у 2013 р. склала приблизно 14% (для порівняння: м'ясна промисловість – 12,8%, кондитерська – 6%), а частка в експорті продукції АПК складає 3% [1].

Україна має всі можливості для збільшення обсягів експорту тваринницької продукції на світові ринки. Молочний підкомплекс АПК може і повинен бути одним з найбільш конкурентоздатних у світі. Конкурентоспроможність підприємств молочного підкомплексу залежить від технологічних чинників (стан та розвиток племінної роботи та кормової бази, умови зберігання і транспортування, техніко-технологічний рівень підприємств з переробки сировини тощо), природних умов та жорсткості екологічного законодавства, ресурсного потенціалу, організаційно-економічних (розвиток інфраструктури ринку, рівень організації виробництва, кредитно-грошова та податкова політика держави), а також якості взаємовідносин ринкових суб'єктів (сільськогосподарських виробників, молокопереробних підприємств та інших учасників ринку), простоти процедури імпорту тощо. Саме тому вже зараз, для забезпечення поставок молочної продукції на світові ринку у майбутньому, треба визначати стратегію розвитку молочного підкомплексу АПК, працювати над поліпшенням якості та безпечності продукції на всіх технологічних етапах її створення з метою її доведення до відповідності вимогам світових стандартів.

Однак, на теперішній день, вітчизняна практика щодо державного регулювання діяльності молочного підкомплексу свідчить про його неефективність та недостатність і тому, вирішення питань доцільності та змісту державної підтримки є дуже актуальним. На нашу думку загрозами щодо розвитку молокопереробної галузі, які підлягають державному регулюванню, є:

- низька конкурентоспроможність вітчизняної продукції на ринку Європи через її недостатню якість та високу собівартість сировини, що суттєво ускладнює експорт продукції та зумовлює зростання імпорту;

- збільшення на внутрішньому ринку частки імпортової молочної продукції виробництва країн ЄС та Білорусі у всіх секторах попиту – від елітних продуктів до формально безпечних (виробів найнижчих цінкових груп). Як наслідок, можливе подальше падіння обсягів виробництва вітчизняної молочної продукції та банкрутство неконкурентоспроможних підприємств підкомплексу;

- відсутність гармонізації законодавства України, що регламентує діяльність підприємств молочного підкомплексу з законодавством ЄС. І хоча, у зв'язку з жорсткою конкуренцією на ринку молока та молочної продукції ЄС, конкурентними на ньому зможуть стати тільки деякі категорії вітчизняних молочних продуктів, однак забезпечення відповідності вітчизняної молочної продукції європейським вимогам створить для неї позитивний імідж, що полегшить вихід на ринки інших країн світу;

- можливе зниження або повне зняття захисних бар'єрів вітчизняного ринку молочної продукції від імпорту;

- в умовах глобалізації світового молочного ринку існують реальні загрози для малопотужних виробників молочної сировини та молочної продукції, які в короткий термін не можуть забезпечити техніко-технологічне переозброєння та модернізацію матеріально-технічної бази, підвищити якість власної продукції;

- недостатня діяльність держави щодо створення сприятливого інвестиційного клімату, у тому числі за рахунок залучення приватних інвестицій, з метою поліпшення матеріально-технічної бази підприємств, що займаються молочним скотарством;

- сезонність постачання молочної сировини та нестабільність її якості.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ємцев, В.І. Стан, проблеми та перспективи розвитку підприємств АПК України в умовах нецінової конкуренції світового ринку / В.І. Ємцев // Переробні галузі АПК. – 2015. – №3. – С. 3-8.